

Inleiding

Onze school komt tegemoet aan basisbehoeften van kinderen. We zorgen er voor dat ieder kind een goede relatie heeft met de directe omgeving en de mensen om hem of haar heen. Samen werken, samen leren en samen spelen vinden we daarbij belangrijk. We scheppen een veilig en warm klimaat, waar iedereen zich welkom voelt en gewaardeerd om wie hij of zij is. Ook komen we tegemoet aan de behoefte aan een zekere mate van autonomie. Een kind voelt zich goed als het mede sturing kan geven aan activiteiten en eigen ontwikkeling. Kinderen leren en krijgen de mogelijkheid zelfstandig te zijn en verantwoordelijkheid te dragen. Op AI1S De Zeeheld vinden we het daarnaast ook belangrijk dat alle kinderen het gevoel hebben veel te kunnen. Te weten welke kwaliteiten je hebt en succeservaringen op te doen. We sluiten aan bij de mogelijkheden van ieder kind en bieden de kans talenten te ontwikkelen en te laten zien. Kinderen worden gestimuleerd zich actief op te stellen. Aangemoedigd wordt om vanuit nieuwsgierigheid en zelfvertrouwen eigen initiatief te ontplooiën.

Omdat we het belangrijk vinden dat kinderen met plezier naar school komen, werken we aan een klimaat waarin kinderen zich veilig en vertrouwd voelen. Wanneer kinderen dit klimaat als zodanig ervaren, kunnen ze zich op alle gebieden gaan ontwikkelen. Om hieraan en aan de behoeften van de kinderen tegemoet te komen, is het van belang te verwoorden wat we wenselijke gedrag van alle bij school betrokken partijen vinden. Dat doen we in dit gedragsprotocol.

Instemming MR 17-07-2017

Gewenst gedrag

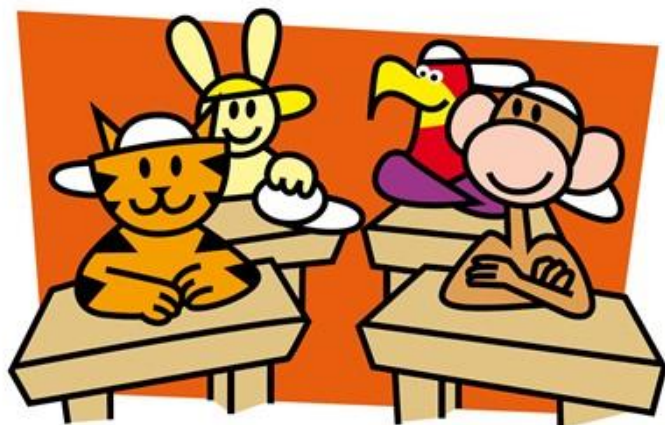
We werken op school volgens de methode '**Kanjertraining**'. Bij de ontwikkeling van de deze methode is samen met ouders bekeken welke onderwerpen zij belangrijk vinden voor het sociaal functioneren van hun kind. De thema's zijn inhoudelijk uitgewerkt en verweven met de training.

Met de Kanjertraining willen wij de volgende doelen bereiken:

- Pestproblemen worden hanteerbaar/lossen zich op.
- Leerlingen durven zichzelf te zijn.
- Leerlingen voelen zich veilig.
- Leerlingen voelen zich bij elkaar betrokken.
- Leerlingen kunnen hun gevoelens onder woorden brengen.
- Leerlingen krijgen meer zelfvertrouwen.
- De leerkracht wordt gerespecteerd.

Binnen de Kanjeraanpak gaan we uit van **5 basisregels**:

- We helpen elkaar
- We vertrouwen elkaar
- Niemand doet zielig
- We lachen niemand uit
- Niemand speelt de baas

Gedragafspraken

Het duidelijk maken van regels, routines en verwachtingen leidt tot sterke toename van gewenst gedrag en afname van storend gedrag. Het hoogste effect treedt op bij regels die in overleg met de kinderen zijn opgesteld. De regel zelf en de achterliggende gedachte moet voor iedereen helder zijn en door iedereen gedragen.

Om die reden worden de kinderen nadrukkelijk betrokken bij het vertalen van de regels in concrete klassenafspraken. Dit gebeurt in ieder geval aan het begin van het schooljaar, maar ook gedurende het jaar zijn de klassenafspraken en omgangsregels regelmatig onderwerp van gesprek en klassenvergaderingen.

Het betrekken van kinderen betekent niet dat regels en routines die wij als school belangrijk vinden (zie de hierboven genoemde regels) terzijde geschoven kunnen worden. Die vaste basisregels worden uitvoerig besproken met de leerlingen en eventueel aangevuld of concreter gemaakt door de leerlingen. De gedragsregels gelden binnen en buiten de school. Onder schooltijd, maar nadrukkelijk ook tijdens de activiteiten die na schooltijd plaatsvinden

Schoolbrede verwachtingen

We gedragen ons als kanjers

Op onze school gaan we uit van de basisregels van de Kanjertraining. Daarbij hoort dat er niet wordt geslagen, geschopt of opzettelijk pijn wordt gedaan.

Meningsverschillen worden op rustige toon en met normale woorden uitgesproken. We laten de ander uitpraten en denken na voor we zelf iets zeggen. Luisteren → Denken → Spreken

Op onze school wordt geen grove taal gebruikt, er wordt niet gescholden, beledigd en/of bedreigd. We geven elkaar complimenten over prestaties, gedrag, uiterlijk, kleding en spullen.

We gaan aardig met elkaar om en helpen elkaar. We pesten niet!

We zorgen voor de spullen en onze omgeving

Je gaat zorgvuldig om met spullen van een ander, er wordt niets vernield, beklad, bevuild of kwijt gemaakt.

We zorgen er voor dat iedereen op school ongestoord kan leren en werken. We verstoren de les niet.

We zijn stil
waar het nodig is

We zijn stil waar het nodig is. Daar praten we zachtjes en rennen er niet.

We zorgen voor rust
in de school

Op tijd beginnen is fijn voor jezelf, voor je klasgenootjes en de juf.

We zijn op tijd
in de klas

In de klas

Kinderen en leerkrachten bespreken welke (extra) afspraken nodig zijn voor een prettig werk- en leefklimaat in de groep. De kinderen weten dat ze verantwoordelijk zijn voor hun eigen gedrag en dat ze daar ook op aangesproken mogen worden.

Leerkrachten en ouders

Iedereen die werkzaam is op AI1S De Zeeheld heeft een **voorbeeldfunctie**. Ouders hebben deze functie ook. Wij verwachten dat niet alleen leerlingen, maar ook personeel en ouders van onze school naar de afspraken en regels handelen en daarop aangesproken kunnen worden.

Bevordering van gewenst gedrag

Preventieve maatregelen

Leerkrachten bevorderen op allerlei wijze gewenst gedrag. De **Kanjertraining** is daarbij een belangrijk instrument. Niet alleen door de lessen die in het kader van de Kanjertraining worden gegeven, maar ook door toepassing van de principes op ieder moment van de week. We spreken door de hele school, ook bij de voorschool en de BSO dezelfde taal op ieder uur van de dag en zorgen daarmee voor veel duidelijkheid.

Leerkrachten zijn daarnaast in staat zich in te leven in hun leerlingen, begrijpen hun wereld en luisteren naar hen. Leerkrachten hebben oog voor de verschillende type leerlingen en/of verschillende behoeften van leerlingen.

Het **erkennen en begrijpen** van (verschillende) **behoeftes** van leerlingen en het daarop afstemmen van het onderwijs en het aansturen van gedrag draagt bij aan het bevorderen van gewenst gedrag en het voorkomen van ongewenst gedrag. Bij het aansturen van gedrag gaan we niet uit van een standaard aanpak maar kijken we naar welke aanpak bij dit kind en in deze specifieke situatie leidt tot het maximale effect. Dit maximale effect is het uitgangspunt van ons handelen.

Door op deze wijze te handelen zorgen we voor een goede relatie tussen leerkracht en leerling. Wanneer een leerkracht een goede relatie heeft met zijn leerlingen dan accepteren de leerlingen regels, procedures, afspraken en, wanneer nodig, ook disciplinaire maatregelen. Zeker als de regels en afspraken in overleg met de leerlingen zijn opgesteld. De leerkracht zorgt voor een goede balans tussen de mate van **leidinggeven** en de mate van **samenwerken** met de leerlingen.

Bij het werken aan een goed pedagogisch klimaat zet de leerkracht de volgende **middelen** in:

- Een positieve benadering: de leerkracht geeft complimenten en laat kinderen elkaar complimenten geven.
- Vooral het gewenste gedrag wordt benoemd. Het gewenste gedrag wordt waar mogelijk zichtbaar gemaakt aan de gehele groep. Ongewenst gedrag wordt in principe niet groepsbreed uitgemeten maar slechts besproken met de betrokken leerling(en).
- Belangstelling tonen voor de leerling, zich inleven in hun situatie en ingaan op wat leerlingen aandragen. Waar mogelijk het onderwijs aan laten sluiten op de belangstellingsfeer van leerlingen en ruimte bieden aan leerlingen die met eigen leervragen aan de slag willen.
- Oog hebben voor de verschillende typen leerlingen en/of verschillende behoeften van leerlingen. Aansturing en aanbod daarop afstemmen.
- Herkennen en erkennen van de gevoelens en behoeften van leerlingen en dit de leerlingen ook laten merken.
- De leerkracht zorgt er voor dat de leerlingen zich gehoord voelen. Ook als de wens of behoefte van de leerling niet ingewilligd kan worden of als hij/zij aangesproken wordt op ongewenst gedrag luistert de leerkracht goed naar de inbreng van het kind en laat de leerkracht merken deze inbreng serieus te nemen.
- Bij ongewenst gedrag wordt slechts het gedrag afgekeurd en nooit het kind als persoon. Het gedrag en de gevolgen van het gedrag worden besproken en samen wordt gezocht naar een oplossing.
- Altijd oplossingsgericht werken en niet probleemgericht. De vragen die we ons in lastige situaties stellen zijn 'wanneer is het minder?', 'hoe gaat het beter, wanneer stopt het?', 'wat doe je dan anders?' en 'wanneer zie je dat het beter gaat?'. We graven ons niet vast in het probleem, maar stoppen onze energie in de oplossing.
- De leerkracht is evenwichtig en voorspelbaar voor leerlingen. De leerkracht zorgt voor structuur en duidelijkheid en zijn/haar gedrag en wijze van omgaan met leerlingen is in overeenstemming met eerder gemaakte afspraken. Leerlingen zullen zich daardoor optimaal laten aansturen door de leerkracht.

Hoe gaan we om met ongewenst gedrag?

Curatieve maatregelen

We denken met onze preventieve maatregelen ongewenst gedrag te kunnen minimaliseren. Daar waar desondanks ongewenst gedrag voorkomt reageren we **gepast** en zo **efficiënt** mogelijk. Doel van ieder optreden is stoppen van het ongewenst gedrag en bijdragen aan toekomstig gewenst gedrag. De maatregelen die getroffen worden zijn pedagogische maatregelen.

Dit optreden vereist van leerkrachten een zekere **emotionele objectiviteit**. Als er negatieve maatregelen getroffen moeten worden na ongewenst gedrag moet de leerkracht het vermogen hebben op een zakelijke, afstandelijke manier met leerlingen om kunnen gaan (ook al spelen de emoties wellicht hoog op).

Bij het toepassen van de keuzes en maatregelen kijkt de leerkracht altijd naar **de situatie en het kind**. Er wordt gekeken welke behoefte of reden ten grondslag ligt aan het gedrag van een kind. Een kind dat zich ongewenst gedraagt vanuit een vraag om aandacht zal anders moeten worden benaderd dan een kind dat ongewenst gedrag vertoont om bijvoorbeeld falen te vermijden of omdat het onwetend is. Datzelfde geldt voor ongewenst gedrag vanuit boosheid of het willen hebben van controle of overmatige energie of verveeldheid. Dit is maatwerk en verschilt per kind. De leerkracht bepaalt ook per kind hoe lang de periode mag zijn tussen herhaling van incidenten binnen één schooljaar. Een nieuw schooljaar is een nieuw begin voor ieder kind.

In alle gevallen streeft de leerkracht gedragsverandering na. Voor het bereiken van deze gedragsveranderingen is het toepassen van één standaard reactierepertoire niet het meest efficiënt. Wat in het ene situatie helpt kan in de andere situatie juist contraproductief werken. Onze insteek is dat de leerkracht naast herkenning van de behoefte van leerlingen ook waar mogelijk de leerling laat merken deze behoefte te erkennen. Dit betekent niet dat ongewenst gedrag wordt geaccepteerd, maar legt wel een belangrijke basis voor het samen zoeken naar oplossingen. Het streven naar **structurele gedragsverandering is gebaat bij samenwerking met de leerling**. Met de leerling worden afspraken gemaakt over hoe het gedrag te verbeteren. Deze afspraken en doelen worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. Na een afgesproken momenten wordt met de leerling geëvalueerd en bekeken of de doelen zijn behaald. Afhankelijke van de ernst van de situatie worden ouders betrokken bij het proces.

Veiligheid en incidentenprotocol

Heel duidelijke grenzen stellen we daar waar de veiligheid van kinderen in het gedrag komt –**fysiek en verbaal geweld**- of daar waar de **lesvoortgang** ernstig en doelbewust wordt verstoord. Bij dit type gedrag treedt het **incidentenprotocol** in werking. We zorgen vooraf dat leerlingen heel goed weten welke afspraken en regels we in en om school hebben op het gebied van veiligheid (zie hierboven). We herhalen deze afspraken regelmatig. Ook hebben we rechtvaardige consequentie vastgesteld (zie hieronder) en vooraf met de leerlingen besproken. Duidelijkheid vooraf over regels en consequenties maken dat maatregelen bij overtredingen eenvoudiger geaccepteerd worden. Leerkrachten kunnen incidenten op deze wijze ook zakelijk en zonder grote emoties afhandelen.

Binnen het incidentenprotocol, waarbij het dus gaat over **ernstige gedragsovertredingen**, volgen we een stappenplan.

Voorbeelden van ernstige gedragsovertredingen

Ongehoorzaamheid Het opzettelijk niet opvolgen van instructies van een leerkracht, zodat dit leidt tot belemmering van de lesvoortgang en/of zorgt voor onveilige situaties voor de leerling zelf, zijn omgeving en spullen in zijn omgeving.

Fysieke agressie:	Geweld uitoefenen op het lichaam van een ander, zoals bijvoorbeeld slaan, schoppen, duwen of met de intentie de ander pijn te doen of te verwonden.
Verbale agressie:	Bedreigen, intimideren, discrimineren, ernstig beledigen of uitschelden met de intentie de ander te kwetsen.
Vernieling:	Het opzettelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken van spullen die van een ander zijn.
Diefstal:	Spullen die van een ander zijn opzettelijk wegnemen.
Pesten:	zie Pestprotocol.

Incident 1

De leerkracht achterhaalt de oorzaak en de reden van het ongewenste gedrag. De betrokken leerling doet op een standaard formulier verslag van het incident en reflecteert op zijn eigen rol. Dit gebeurt op een rustige plek in de eigen klas of wanneer nodig op een vooraf afgesproken time out plek. Als de leerling voldoende is afgekoeld kan hij of zij weer deelnemen aan het groepsgebeuren. Aan het eind van het dagdeel volgt een nagesprek met de leerkracht waarbij het ingevulde formulier betrokken wordt. De leerkracht doet na het gesprek verslag van het incident in het leerlingvolgsysteem en noteert tevens de gemaakte afspraken. Voor deze incidentenregistratie bestaat een apart formulier en een aparte map binnen het leerlingvolgsysteem Parnassys. De ouders worden (telefonisch) op de hoogte gebracht. Het door leerlingen ingevulde formulier wordt bewaard in het leerling-dossier. Eventuele schade als gevolg van het ongewenste gedrag wordt als het enigszins mogelijk is (na schooltijd) door de leerling hersteld.

Incident 2

Bij een tweede incident onderneemt de leerkracht in grote lijnen dezelfde acties als bij het eerste incident. Met als dit verschil dat de leerling nu voor de rest van het dagdeel buiten de groep blijft, op zijn of haar time out plek. De leerling kan pas weer terug in de eigen groep als het gesprek met de leerkracht heeft plaatsgevonden en de leerkracht overtuigd is van de goede intenties van de leerling. Materiële en immateriële schade wordt door de leerling hersteld. Nieuwe afspraken worden vastgelegd of oude afspraken bevestigd op het incidentenformulier. De leerling ondertekent het formulier (vanaf een bepaalde leeftijd). Het incidentenformulier wordt bewaard in het leerling-dossier. De leerkracht legt het incident ook nu vast in het incidentenregistratiesysteem (in Parnassys). De ouders worden (telefonisch) op de hoogte gebracht.

Incident 3

Bij een derde incident onderneemt de leerkracht weer dezelfde acties als hierboven. De leerling blijft nu de rest van de dag buiten de groep, op zijn of haar time out plek. Aan het eind van de dag vindt een gesprek met de leerkracht plaats op dezelfde wijze als na het tweede incident. De leerkracht bepaalt aan het eind van dit gesprek of de leerling de volgende dag weer terug kan in de eigen groep. De ouders worden op de hoogte gebracht en uitgenodigd voor een gesprek op school. Dit gesprek vindt zo snel mogelijk plaats, in ieder geval binnen een week. Bij dit gesprek zit wanneer nodig ook de intern begeleider en/of schoolleider. Er wordt met ouders en leerkracht overlegd en er worden, indien nodig, afspraken gemaakt over welke deskundige ondersteuning er nodig is voor de leerling om herhaling van het ongewenste gedrag in de toekomst te voorkomen. Er wordt verslag gedaan van het incident en de gesprekken in het incidentenregistratiesysteem in Parnassys.

Incident 4

Bij een vierde incident: zie derde incident.

Ditmaal blijft de leerlingen meerdere dagen buiten de groep, op zijn of haar time out plek. Aan het eind van de dag vindt er wel direct al een gesprek plaats met het kind. Er wordt verslag gedaan van het incident en het gesprek. Er vindt ook een gesprek plaats tussen intern begeleider en/of schoolleiding en leerling. Ouders dienen op school te komen voor een gesprek met de schoolleiding. Het gesprek wordt teruggekoppeld naar de leerling. Er worden afspraken gemaakt om het gedrag te verbeteren. De terugkeer in de groep kan niet eerder dan dat het gesprek met ouders heeft plaatsgevonden. Er wordt een handelingsplan opgesteld en de afspraken worden schriftelijk vastgelegd en opgenomen in het leerlingvolgsysteem Parnassys. Schorsing aankondigen.

Incident 5

Bij een vijfde incident wordt overgegaan tot schorsing. We volgen daarbij de procedure zoals die is vastgelegd door ons bestuur Stichting AWBR (<http://www.awbr.nl/Ouderinformatie>)

De directie kan een leerling voor een beperkte periode schorsen. De directie deelt het besluit tot schorsing schriftelijk aan de ouders, het bevoegd gezag en de inspectie mede. In dit besluit wordt vermeld: de reden van schorsing, de aanvang en tijdsduur van schorsing en eventuele andere genomen maatregelen.

Na afloop van de schorsing worden schriftelijke afspraken met de ouders en de leerling gemaakt. Deze worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem Parnassys. Deze afspraken worden regelmatig geëvalueerd door de leerkracht met de ouders.

Incident 6

Bij een zesde incident kan besloten worden tot verwijdering over te gaan. Verwijderen is een maatregel bij dusdanig ernstig wangedrag dat het bevoegd gezag concludeert dat de relatie tussen school en leerling onherstelbaar verstoord is. Verwijdering kan op zichzelf staan, maar kan ook gezien worden als een vervolgstap op een schorsing, waarna geen verbetering is opgetreden. Voor het verwijderen van een leerling wordt de verwijderingsprocedure uit het Handboek Openbaar Primair Onderwijs gevolgd.

Bij **zeer ernstig wangedrag** kunnen stappen worden overgeslagen. Indien de veiligheid van leerlingen en/of leerkrachten niet meer gewaarborgd kunnen worden kan in uiterste geval direct tot schorsing worden besloten. De beoordeling van de situatie gebeurt door de directie van de school.

Communicatie

Een Incident, een schorsing en/of verwijdering van een leerling kan vragen oproepen bij klasgenoten en ouders van klasgenoten. Over de situatie en gedrag van een leerling wordt alleen gecommuniceerd met zijn/haar eigen ouder(s) en/of opvoeders. Andere ouders worden hier inhoudelijk niet over geïnformeerd i.v.m. de privacy van de leerling.

De school zal ouders en klasgenoten informeren over de afwezigheid, terugkeer of een vertrek van een leerling, indien er sprake is van een schorsing en/of verwijdering.